

TILDELINGSBREV TIL FORBRUKEROMBUDET

2017

Helga Berit Fjell
ekspedisjonssjef

Hans Robert Zuna
avdelingsdirektør

Barne- og
likestillingsdepartementet

INNHOOLD

1. INNLEDNING	4
2. OMBUDETS ARBEID I 2017	4
2.1. TILSYNSARBEID	4
2.2. EØS-ARBEID	4
3. BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER	5
3.1. BEVILGNINGSVEDTAK OG TILDELING	5
3.2. FULLMAKTER	6
4. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD	7
4.1. REGJERINGENS FELLESFØRINGER	7
4.2. SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	7
4.3. INFORMASJONSSIKKERHET	7
4.4. OPPFØLGING AV SAKER FRA RIKSREVISJONEN	7
5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING	8
5.1. VIRKSOMHETS- OG REGNSKAPSRAPPORTERING	8
5.2. ANDRE RAPPORTERINGSKRAV	9
6. STYRINGSKALENDER	10

15. desember 2016

1. Innledning

Barne-, og likestillingsdepartementet (BLD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2016–2017) for BLD, jf. Innst. 14 S (2016–2017). I dette tildelingsbrevet stiller departementet til disposisjon utgiftsbevilgninger til Forbrukerombudet for 2017. Videre redegjør departementet for de rapporteringskrav som gjelder for Forbrukerombudet i 2017.

2. Ombudets arbeid i 2017

2.1. Tilsynsarbeid

Forbrukerombudets arbeid består hovedsakelig i å føre tilsyn med at næringsdrivendes markedsføring og avtalevilkår er i samsvar med markedsføringsloven. Loven og tilsynet gjelder all kommunikasjon mellom selger og kjøper, i alle bransjer og for alle medier.

Forbrukerombudet fører også tilsyn med at de næringsdrivende følger angrerettlovens bestemmelser, samt markedsføringsregler i en rekke andre lover, herunder regler om kredittmarkedsføring i finansavtaleloven, markedsføring av alternativ behandling, kringkastingslovens regler om TV-reklame rettet til barn og svartebørsloven. Ombudet har også ansvar for å føre tilsyn med forskrift om merking av fottøy og tilsyn med forskrift om krystallglass.

Det vises videre til Forbrukerombudets egne strategier og tiltak for 2017 presentert i BLDs Prop. 1 S (2016–2017), og departementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring i Forbrukerombudet, revidert 30. juni 2014. Det vises også til at departementet 17. oktober 2016 sendte på høring forslag om endringer i markedsføringslovens håndhevingsregler, som, dersom de blir vedtatt, vil få betydning for Forbrukerombudets oppgaver.

2.2. EØS-arbeid

Utredningsinstruksen kapittel 5 gir føringer for forvaltningens arbeid med EØS-regelverk. Av veileder til instruksen følger det at departementene skal sørge for at EØS-arbeidet gis nødvendig prioritet, og at det bør formuleres forventninger til underliggende etater om dette arbeidet.¹

Som følge av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen og EUs fokus på forbrukerspørsmål, skjer mye av regelverksutviklingen på forbrukerområdet på EU-nivå. Samtidig er det utstrakt håndhevingssamarbeid mellom europeiske forbrukermyndigheter og EU-kommisjonen blant annet gjennom møter i CPC-komiteén. Departementet forutsetter at Forbrukerombudet viderefører sitt arbeid med å gi EØS-arbeidet den nødvendige prioritet.

Der Forbrukerombudet deltar i møter som berører regelverksutviklingen skal det være tett kontakt mellom Forbrukerombudet og departementet for å bidra til en koordinert norsk holdning og posisjon. På et tidligst mulig tidspunkt skal Forbrukerombudet

¹ Se veilederen punkt 5 (<https://pub.dfo.no/veileder-til-utredningsinstruksen/#medvirkning>)

varsle departementet om slike prosesser, slik at det i forkant kan utveksles synspunkter, og ved behov igangsettes arbeid med å utarbeide en norsk posisjon. Der det er utarbeidet en norsk posisjon, skal Forbrukerombudet sikre at eventuelle innspill er i tråd med denne posisjonen. Alle skriftlige innspill som omhandler nytt, eller endringer i eksisterende, EU-regelverk skal også sendes til departementet til orientering.

Med mindre annet er særskilt avtalt, deltar Forbrukerombudets ansatte som fagekspert/representanter for Forbrukerombudet i europeiske fora. Forbrukerombudet skal presisere dette muntlig og/eller skriftlig, der dette ikke er klart ut i fra sammenhengen.

3. Budsjettildeling og fullmakter

3.1. Bevilgningsvedtak og tildeling

Stortinget vedtok 14. desember 2016 følgende bevilgning for 2017.

Kapittel 868

<u>Post</u>	<u>Betegnelse</u>	(i 1 000 kroner) <u>Budsjett 2017</u>
01	Driftsutgifter	27 045
Sum kap. 868		27 045

Barne-, og likestillingsdepartementet stiller med dette ovennevnte bevilgning til disposisjon for Forbrukerombudet, jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten.

Sammenlignet med bevilgingen for 2016 er posten økt med 0,9 mill. kroner til tilsynsoppgaver hos ombudet.

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform

Regjeringen forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører årlige tiltak for å øke produktiviteten. For å gi insentiver til mer effektiv statlig drift og skape handlingsrom for prioriteringer ble det innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform fra og med 2015. For Forbrukerombudet innebærer dette isolert sett at budsjettrammen på kap. 868, post 01 blir redusert med 0,8 pst. sammenlignet med 2016.

Pensjonspremie til Statens pensjonskasse

Fra 2017 innfører Regjeringen en forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse (SPK) for de virksomhetene som ikke betaler arbeidsgivers sin andel av pensjonspremie i dag. Endringen vil i større grad ansvarliggjøre virksomhetene for deres pensjonskostnader.

Virksomhetene som er berørt av endringen, er gjennom budsjettforslaget for 2017 kompensert for anslåtte økte utgifter. Endringen innebærer at kap. 868, post 01 er økt med 2,4 mill. kroner i 2017. SPK vil fakturere virksomheten for tilsvarende beløp.

Endringen betyr også at virksomheten fra 2017 må inkludere pensjonspremie i budsjetteringen, blant annet ved endringer i antall årsverk.

3.2. Fullmakter

De overordnede prinsippene for etatsstyring framgår av ”Instruks om økonomi- og virksomhetsstyringen i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet”, ”Retningslinjer for styringsdialog med underliggende virksomheter på Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets område”, og ”Instruks for økonomi- og virksomhetsstyringen i Forbrukerombudet.

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01) jf. Bevilgningsreglementet § 3. Forbrukerombudet gis fullmakt til å forvalte denne bestemmelsen i tråd med dagens regler.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende betingelser, jf. R-110 pkt. 2.3:
 - Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av virksomheten.
 - Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
 - For alle avtaler utover ett år, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

B. Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Forbrukerombudet må søke Barne- og likestillingsdepartementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5.3 og R-110 pkt. 2.5.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og R-110 pkt. 2.6.
- Overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og R-110 pkt. 2.4.
- Omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11.

4. Administrative og andre forhold

4.1. Regjeringens fellesføringer

Forbrukerombudet skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal Forbrukerombudet gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

4.2. Samfunnssikkerhet og beredskap

Virksomhetene under BLD skal ha virksomhetstilpassede oversikter over risiko- og sårbarhet (ROS) som oppdateres minimum annet hvert år. Virksomhetene skal også ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser.

Forbrukerombudet skal gjennomføre en kriseøvelse med informasjonssikkerhet som tema i 2017. Eksempler på områder innenfor informasjonssikkerhet som kan inngå i en slik kriseøvelse er tiltaksområdene i *Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen – 2015-2017* fra KMD og trusselvurderinger som fremkommer i *Helhetlig IKT-risikobilde 2016* fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Øvelser kan gjennomføres i samarbeid med andre virksomheter. Det skal skrives en evalueringsrapport som, sammen med en redegjørelse for oppfølgingstiltak, sendes departementet som vedlegg til årsrapporten for 2017.

Departementet ber Forbrukerombudet i årsrapporten for 2017 opplyse om når ROS og krise- og beredskapsplanene sist ble oppdatert. Dersom disse ble oppdatert i 2017, ber vi om at de legges ved årsrapporten.

4.3. Informasjonssikkerhet

I tildelingsbrevet for 2016 ble Forbrukerombudet bedt om å velge ut minst ett tiltak innenfor rammene til handlingsplanen for informasjonssikkerhet som skulle gjennomføres innen utløpet av 2017. Departementet ber om at det i andre tertialrapport 2017 informeres om hvilke(t) tiltak som er valgt og status for gjennomføringen.

4.4. Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

I de tilfeller hvor Riksrevisjonen har tatt opp konkrete forhold, skal Forbrukerombudet iverksette nødvendige tiltak slik at de forhold som påpekes blir rettet opp. Departementet ber om å bli orientert om hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er eller vil bli fulgt opp i etatsstyringsmøtene. Forbrukerombudet skal oversende departementet kopi av svarbrev til Riksrevisjonen når korrespondansen går direkte mellom Riksrevisjonen og etaten.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1. Virksomhets- og regnskapsrapportering

Departementet ber om følgende rapportering:

Type rapportering	Telletidspunkt	Rapporteringsfrist
Årsrapport og regnskap for budsjettåret 2016	31. desember 2016	1. mars 2017
Første regnskapsrapportering 2017	1. mai 2017	1. juni 2017
Andre regnskapsrapportering 2017	1. september 2017	1. oktober 2017
Årsrapport og regnskap for budsjettåret 2017	31. desember 2017	1. mars 2018

Årsrapport og regnskap for budsjettåret 2017 skal synliggjøre resultatene som er oppnådd, effekten av gjennomførte tiltak og omtale av virksomhetens virkemiddelbruk. Det er viktig at årsakene til vesentlige avvik fra målene blir forklart på en utfyllende måte. Rapporteringen vil danne grunnlag for utarbeidelsen av resultatrapporteringen i Prop. 1 S (2017-2018).

Tertialrapportene er i hovedsak avviksrapporter som skal orientere departementet om framdriften i gitte mål- og resultatkrav og forklare eventuelle avvik. Det skal rapporteres på økonomi på en slik måte at både forbruk per dato og planlagt forbruk for resten av året framkommer på en detaljert, ryddig og oversiktlig måte. Om nødvendig må Forbrukerombudet på departementets forespørsel kunne gi rask dokumentasjon på regnskaps- og resultatutviklingen.

For øvrig vises til Instruks for økonomi- og virksomhetsstyringen i Forbrukerombudet.

Departementet ber i tillegg om at Forbrukerombudet i sin årsrapport rapporterer etter følgende parametere:

- Antall saker som realitetsbehandles av Markedsrådet
- Antall saker hvor Markedsrådet kommer til et annet resultat enn Forbrukerombudet
- Antall forbudsvedtak av Forbrukerombudet
- Antall formelle skriftlige bekreftelser fra næringsdrivende på at ulovlige forhold skal opphøre
- Ytterligere informasjon som kan belyse resultater av Forbrukerombudets arbeid

5.2. Andre rapporteringskrav

Tema	Rapporteringskrav	Rapportering
Risikovurderinger	Redegjøre for risikovurderinger og presentasjon av risikoreducerende tiltak knyttet til mål- og resultatkrav i tildelingsbrevet.	Rapportering i forkant av, og tema i, første dialogmøte i 2017.
Personalforvaltning	Redegjøre kort for virksomhetens oppfølging av IA-avtalen	Årsrapport
Aktivitets- og redegjørelsesplikter	Redegjøre kort for virksomhetens oppfølging av likestillingsloven, diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven ² .	Årsrapport
Sosiale hensyn i offentlige anskaffelser	Oppgi hvorvidt det er stilt krav i de anskaffelser som er gjennomført.	Årsrapport
Miljøkrav i anskaffelser	Redegjøre kort om status for bruk av miljøkrav og innføring og oppfølging av miljøledelse	Årsrapport
Varslingsrutiner	Redegjøre kort for virksomhetens egne varslingsrutiner.	Årsrapport

² Det vises til FADs veiledning "Statlige virksomheters likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten."

6. Styringskalender

Aktivitet	Tidspunkt	Innhold
Første dialogmøte	April 2017	Foreløpig agenda: <ul style="list-style-type: none">- Regnskap 2016 og budsjett 2017- Årsrapport 2016- Risikovurdering av egne mål og strategier- Orientering om aktuelle saker- Eventuelt
Andre dialogmøte	Oktober 2017	Foreløpig agenda: <ul style="list-style-type: none">- Regnskap og budsjett 2017- Budsjett 2018- Orientering om aktuelle saker- Eventuelt